

Spis treści

Uwaga tłumacza	9
Przedmowa	11

I. WPROWADZENIE

1. Terminologia	13
Terminologia ontologiczna — Terminologia psychologiczna — Terminologia semiotyczna — Terminologia teoriopoznawcza	
2. Logika, metodologia i nauka	19
Logika — Metodologia — Nauka — Nauka i logika — Plan książki	

II. METODA FENOMENOLOGICZNA

3. Uwagi ogólne	26
Historyczne uwagi wstępne — Metodologiczne uwagi wstępne — Istotne rysy fenomenologii — Uprawomocnienie metody fenomenologicznej	
4. Z powrotem do rzeczy samych!	29
Ogląd istoty — Obiektywizm — Subiektywne myślenie Kierkegaarda — Wyłączenie teorii i tradycji — Pozytywne reguły oglądu istoty	
5. Przedmiot badań fenomenologicznych	35
Fenomen — Wyłączenie istnienia — Istota — Istota a znaczenie słowa — Fenomenologia egzystencji — O nowszej i „głębszej” fenomenologii	

III. METODY SEMIOTYCZNE

6. Uwagi ogólne	41
Metodologiczne uwagi wstępne — Historyczne uwagi wstępne — Ogólne uprawomocnienie analizy języka — Trzy wymiary znaku — Semiotyczne pojęcie słowa	
7. Formalizm	45
Orientacja wstępna — Liczenie — Zastosowanie liczenia do przedmiotów nie-matematycznych — Sens ejdetyczny i operacyjny — Model — Istota formalizmu — Uprawomocnienie formalizmu — Sztuczny język	

8. Syntaktyczne reguły sensu	54
Budowa języka — Pojęcie kategorii syntaktycznej — Funktory i argumenty — Przykłady syntaktycznego nonsensu	
9. Funkcje i stopnie semantyczne	58
Dwie semantyczne funkcje znaku — Mówienie o tym, co nie wypowiedziane — Oznaczanie i znaczenie — Stopnie semantyczne — O użyciu cudzośćłowu	
10. Sens semantyczny i weryfikowalność	64
Metodologiczne znaczenie problemu — Zasada weryfikowalności — Co to znaczy „weryfikowalny?” — Zasada intersubiektywności — Weryfikowalność zdań ogólnych	
11. Przykład zastosowania metod semantycznych	70
A. Tarski: Pojęcie zdania prawdziwego w języku potocznym	

IV. METODA AKSJOMATYCZNA

12. Uwagi ogólne	76
Struktura poznawania pośredniego — Prawo i reguła — Dwie podstawowe formy wnioskowania — Niezawodne i zawodne reguły wnioskowania — Historyczne uwagi wstępne — Plan prezentacji	
13. System aksjomatyczny	81
Wstępne pojęcie systemu aksjomatycznego — Budowa aksjomatycznego systemu zdań — Wymagania dotyczące systemu aksjomatycznego — System konstytucyjny — Dedukcja progresywna i regresywna	
14. Logika matematyczna	85
Znaczenie metodologiczne — Historia logiki matematycznej — Istotne rysy logiki matematycznej — Udział logiki matematycznej w pozalogicznych systemach aksjomatycznych — Względność systemów logicznych — Implikacja i wyprowadzalność	
15. Definicja i tworzenie pojęć	92
Podstawowe typy definicji — Typy definicji syntaktycznych — Definicja za pomocą systemu aksjomatycznego — Definicje semantyczne — Definicje realne	
16. Przykład zastosowania metody aksjomatycznej	98
Aksjomatyzacja logiki zdań Hilberta–Ackermanna	

V. METODY REDUKCYJNE

17. Uwagi ogólne	102
Historyczne uwagi wstępne — Pojęcie i podział redukcji — Redukcja regresywna i pojęcie wyjaśniania — Weryfikacja — Nauki redukcyjne	
18. Struktura nauk przyrodniczych	106
Zdania obserwacyjne — Postęp w naukach przyrodniczych — Weryfikacja — Doświadczenie i myślenie — Schematyczna ilustracja — Teoria Kopernika — Przykłady weryfikacji	
19. Typy zdań wyjaśniających	113
Wprowadzenie — Typy warunków — Wyjaśnianie kauzalne i teleologiczne — Prawa funkcjonalne — Prawa statystyczne	
20. Indukcja	117
Indukcja autentyczna i nieautentyczna — Podział indukcji — Metody Milla — Założenia metod Milla — Indukcja i system — Reguła prostoty — Streszczenie. Interpretacje filozoficzne	
21. Prawdopodobieństwo i statystyka	125
Dwa znaczenia słowa „prawdopodobieństwo” — Statystyka — Wzajemna zależność fenomenów — Tablice korelacyjne — Korelacja i prawdopodobieństwo	
22. Metoda historyczna	129
Nauki przyrodnicze i historia — Punkt wyjścia — Wybór — Interpretacja — Krytyka historyczna — Wyjaśnianie historyczne — Uwagi końcowe	
Posłowie	137
Współczesna filozofia nauk przyrodniczych (uzupełnienie 1986)	
Wskazówki dotyczące literatury	139
Posłowie do przekładu polskiego (1989)	144
Bibliografia	145
Indeks rzeczowy	149
Indeks osób	157